

ЗАКАРПАТСЬКА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ

Кафедра образотворчого мистецтва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної
роботи

А. М. Бокшан

“ 29 ” серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Живопис

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань **02 Культура і мистецтво**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність **023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація**

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво»

«Декоративно прикладне мистецтво»

Факультет Образотворчого мистецтва

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з Живопису для студентів за спеціальністю: 023 образотворче м-во, декоративне м-во та реставрація (Ж-2 ск, ДПМ-2 ск.) "27" серпня 2020 року - 11 с.

ОПП «Образотворче мистецтво»

«Декоративно прикладне мистецтво»

Розробник: Коприва А.Т. , доцент, кандидат мистецтвознавства

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри ОМ.

Протокол від "27" серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри Коприва А.Т.

_____ (Коприва А.Т.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5.5	<u>Галузь знань</u> 02 культура і мистецтво (шифр і назва)	Нормативна (за вибором) Денна	
	<u>Спеціальність</u> 023 образотворче м-во, декоративне м-во, реставрація (шифр і назва)		
Модулів - 1	<u>ОПП</u> «Образотворче мистецтво» «Декоративно-прикладне мистецтво»	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2		2-й	
		Семестр:	
Загальна кількість годин – 165 год.		3-4	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 год.	<u>Освітній рівень:</u> бакалавр	10- год.	
		Практичні, семінарські	
		128 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		27 год.	
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю:		Диференційований залік у 3 семестрі; екзаменаційний перегляд у 4 семестрі.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування індивідуального формотворчого принципу у кожного студента, оволодіння професійною майстерністю, творчого розвитку студентів, формування їх естетичного смаку і художніх потреб.

Навчання форми невід'ємно пов'язане з вивченням основ і прийомів ремесла; вмінням структурно та образно «бачити» об'єкт; розвитком здатності асоціативного погляду на об'єкт.

Завдання:

- Оволодіння практичними навиками виконання живопису засобами кольору.
- Формування розуміння, сприйняття і відтворення колориту, тональних співвідношень, об'ємних форм.
- Виконання серії практичних завдань, що передбачають поступове ускладнення форми, кольору, композиції, починаючи від натюрмортів і завершуючи передачею постаті людини і емоційного характеру портрету.
- Вивчення методики ведення дисципліни, готуючись до можливої викладацької роботи.
- Збагачення професійних знань відвідуванням у позаурочний час музеїв, галерей, лекцій, симпозіумів, пленерів, вернісажів та інших культурно-мистецьких заходів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- Історико - теоретичні підходи до живопису і місце останнього в системі художньої творчості;
- особливості роботи різними живописними засобами;
- фізичні та фізіологічні принципи, кольорового і тонального сприйняття форми;
- закони кольорознавства і побудови композиції;
- вивчення та застосування в практичних завданнях з живопису таких властивостей кольору, як символіка і психологія.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти:**

- а) будувати на площині засобами кольору просторові об'єкти;
- б) використовувати кольорові тональні співвідношення та можливості живописних матеріалів;
- в) виконувати з натури пейзажі, натюрморти, зображувати портрет та фігуру людини, зберігаючи пропорції та колорит;
- г) на підставі засвоєного матеріалу інтерпретувати зображення у відповідності до поставлених задач;
- д) вести аналітичний відбір для максимальної художньої виразності.
- е) гармонійно поєднувати кольорові плями як у трьох вимірному, так і в двовимірному зображенні;

є) в інтерпретаційних і творчих завданнях прерогативу надавати образній характеристиці різними мистецькими засобами, насамперед, кольором.

3. Програма навчальної дисципліни

II курс (ск) III семестр.

Змістовний модуль 7. Вивчення принципів моделювання оголеної фігури людини.

Тема 1. Виконання оголеної фігури (чоловічої) на спокійному кольоровому тлі в позі контрпост.

Коротка характеристика постановки: Оголена фігура натурщика в позі контрпост на спокійному кольоровому тлі.

Мета завдання: Вивчення принципів тонального моделювання людської фігури. Конструктивно-композиційне, тональне і кольорове вирішення теми. За допомогою узагальнення і відбору об'ємних мас передати будову та пропорції людського тіла.

Послідовність роботи:

1. Ескізування.
2. Побудова рисунку фігури.
3. Виконання підмальовку.
4. Прописка
5. Опрацювання деталей .
6. Узагальнення .

Техніка виконання – акрил, олія. Матеріал – олівець, вугіль, олія, акрил, полотно або картон.

Тема 2. Виконання стоячої фігури (жіночої) в умовах бокового освітлення.

Коротка характеристика постановки: Фігура натурщика в середовищі кількох кольорових драперій.

Мета завдання: Вивчити пропорції фігури людини в середовищі активного поліхромічного впливу.

Послідовність роботи:

Послідовність роботи:

1. Ескізування.
2. Побудова рисунку фігури.
3. Виконання підмальовку.
4. Прописка
5. Опрацювання деталей .
6. Узагальнення .

Техніка виконання – акрил, олія. Матеріал – олівець, вугіль, олія, акрил, полотно або картон.

Тема 3. (ЕЗ) Виконання сидячої фігури натурщика в середовищі активного кольорового тла.

Коротка характеристика постановки: Оголена сидяча фігура в середовищі кольорових драперій.

Мета завдання: Повторення попередньо-вивченого матеріалу та вивчення закономірностей побудови та тонального моделювання фігури людини в ракурсі. Вести роботу послідовно, від підмальовка до фактурно-корпусного накладання фарби.

Послідовність роботи:

Послідовність роботи:

1. Ескізування.
2. Побудова рисунку фігури.
3. Виконання підмальовку.
4. Прописка
5. Опрацювання деталей .
6. Узагальнення .

Техніка виконання – акрил, олія. Матеріал — олівець, акрил, олія, полотно або картон.

II курс (ск) 4 семестр.

Змістовний модуль 8. Вивчення моделювання фігури людини в драперії або одязі.

Тема 4. Короткочасні етюди фігури людини в одязі.

Коротка характеристика постановки: Оголена фігура натурщика в драперіях або одязі на спокійному кольоровому тлі.

Мета завдання: Вивчення взаємозалежності складок на одязі від руху людини, вивчення принципів тонального моделювання людської фігури. Підготовка до довготривалої роботи над тематичною постановкою. Розвиток виконавської вправності.

Види етюдів:

1. Лінійний.
2. Узагальненими кольоровими плямами.
3. Узагальнений з чітким виокремленням головного мотиву.

Техніка виконання – швидкий начерк. Матеріал – олівець, вугіль, олія, акрил, полотно або картон.

Тема 5. (ЕЗ) Тематична постановка на основі одягненої фігури людини в середовищі кольорових драперій.

Коротка характеристика постановки: Одягнута фігура натурщика в середовищі, що відповідає тематиці постановки.

Мета завдання: Вивчити взаємозалежність складок одягу від форми та руху тіла, засобами кольору та композиції створити художній образ, розкрити набуту виконавську вправність.

Послідовність роботи:

1. Ескізування.

2. Побудова композиції тематичної постановки.
3. Моделювання образу та форми фігури.
4. Виконання підмальовку.
5. Прописка.
6. Опрацювання деталей постановки.
7. Аналіз та підсумкові узагальнення композиції.

Техніка виконання – акрил, олія. Матеріал – олівець, вугіль, олія, акрил, полотно або картон.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Модуль 1 Вивчення принципів моделювання оголеної фігури людини.												
Тема 1. Живопис оголеної фігури (чоловічої) на спокійному кольоровому тлі в позі контрпост.	32	2	25			5	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Виконання жіночої стоячої фігури в умовах бокового освітлення.	31	1	25			5	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Виконання сидячої фігури на активному кольоровому тлі.	33	2	25			6	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	96	5	75			16	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2.												
Тема 1. Короткочасні	33	2	25			6	-	-	-	-	-	-

етюди фігури людини в одязі.												
Тема 2. Тематична постановка на основі одягненої фігури людини в середовищі кольорових драперій.	36	3	28			5	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	69	5	53			11	-	-	-	-	-	-
Усього годин	165	10	128			27	-	-	-	--	-	-

5. Теми практичних занять

N з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Живопис оголеної фігури (чоловічої) на спокійному кольоровому тлі в позі контрпост.	25
2	Тема 2. Виконання жіночої стоячої фігури в умовах бокового освітлення.	25
3	Тема 3. (ЕЗ) Виконання сидячої фігури на активному кольоровому тлі.	25
4	Тема 4. Короткочасні етюди фігури людини в одязі.	25
5	Тема 5. (ЕЗ) Тематична постановка на основі одягненої фігури людини в середовищі кольорових драперій.	28

6. Самостійна робота

N з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ЗМ.М. VI. Копія фігури роботи класичного майстра (Рембрандт, Веласкес, Гольбейн). Завдання: Оволодіти навичками ведення послідовної роботи при довготривалому веденні роботи. Ознайомлення з класичною технікою живопису. Формат: полотно, картон. Засоби: олія, темпера.	16

2	ЗМ.М. VIII. Стилiзоване вирiшення на основi тематичної постановки. Завдання: Стилiзацiя передбачає власну розробку системи формотворчої манери твору. Формат: 0,5 аркуша полотна, картон. Засоби: акварель, темпера, гуаш, акрил.	11
---	--	----

7. Методи навчання: практична робота, нацiлена на вдпрацювання навикiв роботи з кольором та тоном. Основний засiб – робота над постановками, вивчення основних законiв побудови i композицiї, кольорознавства, якi ускладнюються у вiдповiдностi до методики навчання живопису.

8. Методи контролю: поточнi та пiдсумковi перегляди, та систематичнi iндивiдуальнi консультацiї викладача.

9. Розподiл балiв, якi отримують студенти

Диференцiйований залiк

Поточне тестування та самостiйна робота						Сума
Змiстовий модуль N 1						
T1	T2	T3		CP	Пiдсумковий контроль	100
15	15	20		20	30	

Пiдсумковий екзаменацiйний перегляд

Поточне тестування та самостiйна робота				Пiдсумкови й екзамен	Сума
Змiстовий модуль N 2				CP	100
T1	T2			20	30
20	30				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>За шкалою ECTS</i>	<i>За шкалою навчального закладу (як приклад)</i>	<i>Традиційна оцінка за національною шкалою (чотирибальна система)</i>	<i>Залік/Екзамен</i>
<i>A</i>	<i>90 - 100</i>	<i>ВІДМІННО</i>	<i>Зараховано</i>
<i>B</i>	<i>82 – 89</i>	<i>ДОБРЕ</i>	
<i>C</i>	<i>74 – 81</i>		
<i>D</i>	<i>64 – 73</i>	<i>ЗАДОВІЛЬНО</i>	
<i>E</i>	<i>60 – 63</i>		
<i>FX</i>	<i>35 – 59</i>	<i>НЕЗАДОВІЛЬНО</i>	<i>Не зараховано</i>
<i>F</i>	<i>1 - 34</i>		

10. Рекомендована література

Базова

1. Людмила Клож-Радько. «Основні етапи роботи над портретом та пів фігурою людини в живописі» видавництво Гражда. Ужгород 2013 ст., 36.
2. І.І. Небесник. «Культурологія» Образотворче мистецтво і художня освіта Закарпаття. Ужгород вид. В. Падяка 2007 ст., 127.
3. А.В. Волощук. Навчально-методичний комплекс зі спецкурсу «Мистецько-педагогічна система Золтана Баконія» в контексті розвитку художньої освіти України та Закарпаття». Ужгород видавництво Гражда 2008 ст., 64.
4. А.Т. Коприва. Композиція та художній образ в живописі. Методичні вказівки до вивчення теорії та практичного курсу живопису Частина 1. Мукачево видавництво Карпатська вежа 2008 ст., 32.
5. Л.А. Корж-Радько. Основні етапи роботи над постановкою з фігурою людини в живописі. Гражда 2013 ст.,32.
6. А.І. Анорічева-Єрьомка. Академічний живопис навчальний посібник. Харків «Колорит» 2009 ст.,176. Ілюстрація 101 віддрукована догори ногами.
7. Основи ученого академічного рисунка Н.Ли. ЄКСМО Москва 2010 ст., 480.

Допоміжна

1. Гребенюк Г.Є. Основи композиції та рисунок. – К.: Техніка, 1997.
2. Каган М. Морфологія искусства. — Ленинград. 1972
3. Ковальов Ф.В. Золотое сечение в живописи. — К.: 1989
4. Тармучи Н.О. Пространство картины. – М.: Советский художник, 1989.
5. Шестаков В. Искусство и дети. Эстетическое воспитание за рубежом.- Москва, 1989.
6. Шорохов Е.В. Композиция. – М.: Просвещение, 1986.